

2012Z19179

Vragen van de leden **Van Bommel** en **Jasper van Dijk** (beiden SP) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en van Veiligheid en Justitie over *de rechtmatigheid van en verantwoording over targeted killings* (ingezonden 12 november 2012).

Vraag 1

Bent u bekend met de antwoorden van de minister van Buitenlandse Zaken op eerdere vragen over de rechtmatigheid van targeted killings?¹ Bent u bereid het interne juridische advies met betrekking tot het beleid van targeted killings dat de minister van Buitenlandse Zaken heeft ontvangen, desnoods vertrouwelijk, met de Kamer te delen? Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 2

Acht u, los van de vraag of deze al dan niet plaatsvinden, targeted killings op reddingswerkers en begrafenistoeten en zogenaamde signature strikes in strijd met het internationaal recht?² Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 3

Deelt u de opvatting van de oud-Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions van de Verenigde Naties, Philip Alston, dat «under human rights law, a targeted killing in the sense of an intentional, premeditated and deliberate killing by law enforcement officials cannot be legal because, unlike in armed conflict, it is never permissible for killing to be the sole objective of an operation»?³ Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 4

Bent u ermee bekend dat onder meer Amnesty International, Human Rights Watch, de Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions van de Verenigde Naties, Christof Heyns, en de auteurs van het rapport Living under drones, van de Amerikaanse universiteiten Stanford en NYU, vaststellen dat het Amerikaanse beleid van targeted killings, met

¹ Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 495, vraag 11

² Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2012–2013, nr. 495, vraag 5, 6 en 7

³ Report of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions, Philip Alston,

betrekking tot de juridische aspecten ervan, niet transparant genoeg is en dat meer openheid en verantwoording hierover noodzakelijk is?⁴ Steunt u de oproep van Human Rights Watch dat «the US government should both clarify its general legal approach to targeted killings and provide information on individual attacks.»⁵ Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 5

Kunt u bevestigen, zoals de auteurs van Living under drones concluderen, dat «by failing to account adequately for their activities in any public forum and even refusing to acknowledge publicly the existence of targeted killing operations for years or to explain sufficiently their legal basis, the US has failed to meet its international legal obligations to ensure transparency and accountability.»⁶ Indien neen, kunt u uitleggen hoe de Verenigde Staten in deze tegemoet komen aan de juridische verplichtingen met betrekking tot transparantie en verantwoording? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 6

Kunt u eveneens bevestigen, zoals Human Rights Watch concludeert, dat «where there is credible evidence that an attack has violated the laws of war, the responsible party is obligated to investigate for possible war crimes and appropriately prosecute the perpetrators, or extradite them for prosecution elsewhere»?⁷ Indien neen, wat zijn dan de juridische verplichtingen die gelden indien er aanwijzingen zijn voor mogelijke oorlogsmisdaden? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 7

Kunt u verder bevestigen, zoals onder andere Human Rights Watch vaststelt, dat er reeds targeted killings hebben plaatsgevonden «where there have been credible allegations of laws-of-war violations»?⁷ Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 8

Bent u bekend met de targeted killing door de Verenigde Staten in Abyan, in Jemen, in december 2009? Deelt u de opvatting van Amnesty International dat «outside a situation of armed conflict, which did not exist at the relevant place and time in this case, a premeditated military strike targeting people accused of criminal conduct, perpetrated without having first made reasonable attempts to detain them, and in the absence of the individuals targeted posing any specific imminent deadly threat to others, constitutes unlawful killing in violation of the right to life under international law» en dat «in this case, others who were apparently not the targets of the operation, including many women and children, were also killed by the attack, constituting further unlawful killings in violation of their right to life»?⁸ Indien neen, waarom acht u deze targeted killing geen schending van het recht op leven, zoals onder andere vastgelegd in artikel 3 van de Universele verklaring van de rechten van de mens?⁹ Kunt u uw antwoord toelichten?

⁴ <http://www2.ohchr.org/english/bodies/hrcouncil/docs/14session/A.HRC.14.24.Add6.pdf>, 28 mei 2010. «Targeted killing» policies violate the right to life, http://www.amnestyusa.org/sites/default/files/usa_targeted_killing.pdf, juni 2012 / Q & A: US Targeted Killings and International Law, <http://www.hrw.org/news/2011/12/19/q-us-targeted-killings-and-international-law>, 19 december 2011 / Report of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions, Christof Heyns, http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/HRCouncil/RegularSession/Session20/A-HRC-20-22-Add3_en.pdf, 30 maart 2012 / Living under drones, <http://livingunderdrones.org/report-legality/>, september 2012.

⁵ Q & A: US Targeted Killings and International Law, <http://www.hrw.org/news/2011/12/19/q-us-targeted-killings-and-international-law>, 19 december 2011.

⁶ Living under drones, <http://livingunderdrones.org/report-legality/>, september 2012.

⁷ US: End CIA Drone Attacks, <http://www.hrw.org/news/2011/12/19/us-end-cia-drone-attacks>, 19 december 2011.

⁸ Yemen: Cracking down under pressure, <http://www.amnesty.org/en/library/info/MDE31/010/2010>, 25 August 2010.

⁹ Universele verklaring van de rechten van de mens, Artikel 3: «Een ieder heeft het recht op leven, vrijheid en onschendbaarheid van zijn persoon,» <http://www.amnesty.nl/mensenrechten/encyclopedie/universele-verklaring-de-rechten-de-mens-uvrm-0>, 1948.

Vraag 9

Kunt u aangeven of en zo ja hoeveel individuen zijn berecht in verband met betrokkenheid bij Amerikaanse targeted killings?

Vraag 10

Kunt u verder aangeven of en zo ja in hoeverre de bij vraag 8 genoemde individuen, die door de Amerikaanse aanval zijn gedood, voorafgaande aan de targeted killing enige vorm van proces hebben gehad? Kunt u ook aangeven in hoeverre deze gedode individuen recht hadden op een eerlijk proces? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 11

Is u bekend dat, omdat de Verenigde Staten weigeren drone aanvallen te onderzoeken, de Special Rapporteur on the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms while countering terrorism van de Verenigde Naties, Ben Emmerson, en de Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions van de Verenigde Naties, Christof Heyns, in VN verband een onderzoek zullen starten om individuele drone aanvallen te onderzoeken?¹⁰ Bent u bereid om medewerking aan dit onderzoek te verlenen, bijvoorbeeld door middel van het aanbieden van volkenrechtelijke expertise? Indien neen, waarom niet? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 12

Is het waar dat, omdat de Verenigde Staten specifieke targeted killings met drone aanslagen legitimeren met een (impliciet) beroep op artikel 51 van het Handvest van de Verenigde Naties, het land de verplichting heeft per direct de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties te rapporteren over de acties die het ter zelfverdediging heeft uitgevoerd?¹¹ Klopt het dat dit tot op heden niet is gebeurd? Indien neen, wat zijn dan de feiten? Kunt u uw antwoord toelichten?

Vraag 13

Bent u bereid om, mede aangezien de minister van Buitenlandse Zaken op eerdere vragen aangaf dat «exacte kennis over concrete gevallen noodzakelijk (is) om een gefundeerd oordeel te formuleren over de rechtmatigheid van het gebruik van drones in een concreet geval,» bij uw Amerikaanse collega's te wijzen op de juridische verplichtingen met betrekking tot het beleid van targeted killings, met name waar beschuldigingen van oorlogsmisdaden bestaan en aan te dringen op meer transparantie en verantwoording hierover, zowel aangaande het algemene beleid als aangaande specifieke targeted killings? Indien neen, waarom niet? Indien ja, hoe gaat u hier concreet invulling aan geven? Kunt u uw antwoord toelichten?

---

¹⁰ UN to investigate civilian deaths from US drone strikes, <http://m.guardian.co.uk/world/2012/oct/25/un-inquiry-us-drone-strikes?cat=world&type=article>, 25 oktober 2012.

¹¹ 1Living under drones, <http://livingunderdrones.org/report-legality/>, september 2012.